

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

*Π.3.2.5 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Α΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Η αγάπη του Αλεξάνδρου για τον Βουκεφάλα

Τίτλος:

**«Μέγας Αλέξανδρος και Βουκεφάλας: Διαθεματικό σενάριο
διδασκαλίας»**

Συγγραφή: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΓΛΟΥ

Εφαρμογή: ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΑΜΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Μέγας Αλέξανδρος και Βουκεφάλας

Εφαρμογή σεναρίου

Θεόδωρος Στάμος

Δημιουργία σεναρίου

Δέσποινα Ευαγγελόγλου

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 11.02.2015 έως 19.02.2015

Σχολική μονάδα

Γυμνάσιο Βυρώνειας Σερρών

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ενότητα 11: Η αγάπη του Αλεξάνδρου για τον Βουκεφάλα [Αρριανού, «Αλεξάνδρου Ανάβασις» 5.19.4-6 (διασκευή)].

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Ιστορία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Γεωγραφία

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ιστορία της Τέχνης

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και να έχουν βασικές δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ (λογισμικά επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης, ιστολόγιο, αναζήτηση στο διαδίκτυο). Η σχολική μονάδα χρειάζεται να έχει εργαστήριο πληροφορικής με σύνδεση στο διαδίκτυο ή, εναλλακτικά, τέσσερις έως έξι φορητούς υπολογιστές (έναν για κάθε ομάδα) και οθόνη για προβολή παρουσίασης [βιντεοπροβολέα ή διαδραστικό πίνακα (SmartBoard)]. Επιπρόσθετα, εάν υπάρχει η δυνατότητα οι υπολογιστές του εργαστηρίου να συνοδεύονται από ακουστικά, ίσως μπορεί να προστεθούν και άλλοι διαδικτυακοί τόποι στα Φύλλα Εργασίας, ώστε οι μαθητές να παρακολουθήσουν και σχετικό με το θέμα οπτικοακουστικό υλικό.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Δέσποινα Ευαγγελόγλου: «Αλέξανδρος και Βουκεφάλας», Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Α΄ Γυμνασίου.

Το σενάριο αντλεί

-

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διδακτική πρόταση αφορά τη διδασκαλία του Α΄ μέρους της 11ης Ενότητας του σχολικού βιβλίου της Α΄ Γυμνασίου με τίτλο [«Η αγάπη του Αλεξάνδρου για τον Βουκεφάλα»](#), που αναφέρεται σε ένα περιστατικό από τη ζωή του Μ. Αλεξάνδρου. Οι μαθητές καλούνται να εμβαθύνουν στη μελέτη του κειμένου συσχετίζοντας το με παράλληλα ιστοριογραφικά κείμενα, εικονικές αναπαραστάσεις και χάρτες. Στη συνέχεια, αξιοποιούν το υλικό που έχουν συλλέξει από το διαδίκτυο, για να συντάξουν μια τεκμηριωμένη ιστορική αφήγηση για τη σχέση του Μ. Αλεξάνδρου με το άλογό του, τον Βουκεφάλα, όπου η ερμηνεία τους θα είναι απαλλαγμένη από μυθοπλαστικά στοιχεία.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Βασικοί άξονες κατά τη γλωσσική επεξεργασία και ανάγνωση του κειμένου είναι οι ακόλουθοι:

- Η έμφαση στην ερμηνευτική κειμενοκεντρική μέθοδο.
- Η επαγωγική - διερευνητική προσέγγιση από τους μαθητές γλωσσικών στοιχείων και συντακτικών δομών (λ.χ. ποιο είναι το υποκείμενο, ποιες οι ενέργειές του, ο τόπος, ο χρόνος και η αιτία των γεγονότων κ.ο.κ.).

Η γνώση οικοδομείται σταδιακά, διερευνητικά σε συνεργατικό περιβάλλον. Οι μαθητές επεξεργάζονται το συγκεκριμένο έντυπο και ψηφιακό πληροφοριακό υλικό, ασκούνται στην επιλογή και στην αξιολόγηση της πληροφορίας, ανασυνθέτουν και αναδημιουργούν εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες των ΤΠΕ.

Βασικοί άξονες κατά την επεξεργασία του κειμένου και τη διερεύνηση του θέματος είναι οι ακόλουθοι:

- Οι ποικίλες δραστηριότητες επιδιώκουν να ασκήσουν ολόπλευρα τις δεξιότητες του μαθητή και να τον εθίσουν σε μια κριτική μέθοδο προσέγγισης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

της γνώσης.

- Οι δραστηριότητες διέπονται από την πεποίθηση ότι μια ποικιλία ερεθισμάτων διευκολύνει την εμβάθυνση σε σύνθετα φαινόμενα και επιτρέπει την πολύπλευρη ευαισθητοποίηση του μαθητή ως προς το γνωστικό αντικείμενο.
- Προτείνεται μια πιο σφαιρική εποπτεία του γνωστικού αντικειμένου, γιατί, στην περίπτωση της μελέτης του αρχαίου κόσμου, οι τεχνολογικές δυνατότητες των πολυμέσων επιτρέπουν να αποκτήσει ο μαθητής αμεσότερη και πληρέστερη εικόνα της ιστορικής πραγματικότητας που μελετά, κατανοώντας και, κατά το δυνατόν, ξεπερνώντας το εμπόδιο της χρονικής απόστασης και της πολιτισμικής διαφοράς.
- Απώτερος στόχος είναι η ανάγνωση του κειμένου στο πλαίσιο του ισχύοντος [Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών](#), με έμφαση στην ενίσχυση:
 - Της αναγνωστικής τους ικανότητας (ως προς τη συγκρότηση αφήγησης).
 - Της αρχαιογνωσίας τους (της κριτικής προσέγγισης εμπεδωμένων αντιλήψεων για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές / μαθήτριες καλούνται:

- Να προσεγγίσουν το κείμενο, εμβαθύνοντας στους θεματικούς και εκφραστικούς κώδικές του.
- Να αξιοποιήσουν εικονογραφικό υλικό και χάρτες, ώστε να κατανοήσουν πτυχές του κειμένου.
- Να εντάξουν γεγονότα και πρόσωπα στον τόπο και τον χρόνο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές /μαθήτριες καλούνται:

- Να ασκηθούν στη συγγραφή αφηγηματικού κειμένου.
- Να διαμορφώνουν το ύφος τους ανάλογα με τις περιστάσεις επικοινωνίας.
- Να είναι ικανοί να υποστηρίζουν με προφορικό λόγο τις αποφάσεις και τις επιλογές τους.
- Να διαβάζουν, να κατανοούν και να ακολουθούν οδηγίες.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές /μαθήτριες καλούνται:

- Να εμβαθύνουν στην ερμηνεία του κειμένου μέσω της ανάγνωσης παράλληλων κειμένων.
- Να κατανοήσουν τη διάκριση του ιστορικού γεγονότος από τη μυθοπλασία γύρω από ένα ιστορικό γεγονός.
- Να πάρουν μέρος σε μια σύνθετη μαθησιακή εμπειρία, η οποία προϋποθέτει τον συνδυασμό αναζήτησης, κατανόησης πληροφοριών, αντιμετώπισης ενός θέματος από διαφορετικές οπτικές γωνίες και κριτικής σκέψης.
- Να ασκηθούν στην ομαδική εργασία και τη συνεργατική μάθηση, αναλαμβάνοντας συγκεκριμένους ρόλους.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες στη χρήση των ΤΠΕ με στόχο την αξιοποίηση διαδικτυακών πηγών σε ερευνητικές εργασίες, καθώς και ψηφιακών προγραμμάτων για τη σύνθεση και παρουσίαση των εργασιών τους.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές καλούνται:

- Να αποκτήσουν θετική στάση για τη συνεργασία.
- Να είναι δημιουργικοί, φέρνοντας σε πέρας το έργο που αναλαμβάνουν.
- Να αυτενεργούν και να λαμβάνουν αποφάσεις για την επίτευξη των στόχων τους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να ασκηθούν στην αυτοαξιολόγηση και στην ετεροαξιολόγηση.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η κατανόηση των αρχαίων κειμένων στόχο έχει να αποτελέσει αφορμή για προβληματισμό και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το προτεινόμενο σενάριο βασίζεται στην [Ενότητα 11](#) του σχολικού βιβλίου «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου». Η προσέγγισή της υπηρετεί τους στόχους του [μαθήματος](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι μαθητές μέσω αυτού του σεναρίου χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για να αντλήσουν υλικό και να παραγάγουν κατόπιν το δικό τους έργο. Το σενάριο στηρίζεται στην αξιοποίηση ποικίλων διαδικτυακών πηγών και συνεπώς εξοικειώνει τους μαθητές με τη χρήση μηχανών αναζήτησης και την πλοήγηση σε ιστοχώρους γενικότερα.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου:

Ενότητα 11-[Η αγάπη του Αλεξάνδρου για τον Βουκεφάλα](#)

-Ψηφιακό Σχολείο:[Αλέξανδρος και Βουκεφάλας μετασελίδα](#).

Κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]:

Προτάσεις για τη διδασκαλία της αρχαιοελληνικής γλώσσας και γραμματείας: [Ο δεσμός του Αλεξάνδρου με τον Βουκεφάλα](#)

-[Πλούταρχος, «Αλέξανδρος» 6.1-8](#) Μετάφραση: Σ. Τσέλικας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

-[Στράβων 15. 1.29.9-14](#) Μετάφραση: Σ. Τσέλικας.

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Ιστοσελίδες

Βικιπαίδεια:

-[Αλέξανδρος ο Μέγας](#)

-[Βουκεφάλας](#)

-[Google. Εικόνες \[Μηχανή αναζήτησης\]](#).

[KLEEJA](#) [Λογισμικό ελεύθερης ανάρτησης].

Wikimedia Commons

-[Alexander the Great](#)

-[Bucephalus](#)

-[Maps of Alexander the Great's wars](#)

Διδακτική πορεία / στάδια /φάσεις

Α' Φάση

Ερμηνευτική προσέγγιση του κειμένου-Σύγκριση με άλλα κείμενα - Εργαστήριο πληροφορικής, 3 διδακτικές ώρες

Οι μαθητές με τη βοήθεια του διδάσκοντος μελέτησαν το κείμενο και ασχολήθηκαν με το [Α΄ Φύλλο Εργασίας](#), το οποίο ήταν κοινό για όλες τις ομάδες και περιλάμβανε ερωτήσεις για τον Αλέξανδρο, τον Βουκεφάλα και την ερμηνευτική προσέγγιση του κειμένου. Εργάστηκαν σε έξι ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Συγκεκριμένα:

Η [1^η εργασία](#) ζητούσε από τους μαθητές να απαντήσουν σύντομα σε ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου. Μπορούσαν, εφόσον το επιθυμούσαν, να

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

χρησιμοποιήσουν αυτούσιες φράσεις του κειμένου, εάν αντιστοιχούσαν με ακρίβεια στην απάντηση.

Όλες οι ομάδες απάντησαν αρκετά ικανοποιητικά στις ερωτήσεις. Καμία ομάδα δε χρησιμοποίησε αρχαίο παράθεμα για την απάντησή τους.

Η [2^η εργασία](#) αφορούσε τον χωρισμό του κειμένου του σχολικού βιβλίου σε ενότητες και τη διατύπωση ενός τίτλου για την καθεμία, αφού λάμβαναν υπόψη τα βασικά υποκείμενα και τα γεγονότα της κάθε νοηματικής ενότητας.

Οι περισσότερες ομάδες δυσκολεύτηκαν σε αυτήν την εργασία. Αρχικά δεν μπορούσαν να κατανοήσουν πώς θα απαντούσαν, εφόσον δεν ήξεραν, εάν έπρεπε να δημιουργήσουν πίνακα ή όχι για την απάντησή τους. Κάποιες ομάδες δεν πρόλαβαν να απαντήσουν, καθώς άφησαν την εργασία αυτή για το τέλος και λόγω έλλειψης χρόνου δεν την ολοκλήρωσαν.

Η [3^η εργασία](#) αφορούσε τη σύγκριση του κειμένου της ενότητας του σχολικού βιβλίου με κείμενο του Στράβωνα αναφορικά με την ονομασία και τον θάνατο του Βουκεφάλα.

Οι ομάδες δεν αντιμετώπισαν προβλήματα.

Η [4^η εργασία](#) είχε ως στόχο να καταγράψουν οι μαθητές τις πληροφορίες από ένα κείμενο του Πλουτάρχου για τη σχέση του Αλεξάνδρου με το άλογό του.

Καθώς το αναφερόμενο κείμενο αφορούσε τον τρόπο που δάμασε ο Αλέξανδρος το άλογό του, οι μαθητές κατέγραψαν ό,τι είχε σχέση με το παραπάνω γεγονός, χωρίς να επεκταθούν σε άλλα στοιχεία για τη σχέση του Αλεξάνδρου με τον Βουκεφάλα.

Όλες οι ομάδες δημοσίευσαν τις απαντήσεις τους ως σχόλιο στο ιστολόγιο, χρησιμοποιώντας πρώτα [λογισμικό ελεύθερης ανάρτησης](#) και στη συνέχεια μεταφέροντας τον Ενιαίο Εντοπιστή Πόρων (URL) της εργασίας τους στο ιστολόγιο.

B' Φάση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρουσίαση εργασιών Α΄ Φύλλου Εργασίας - Αίθουσα διδασκαλίας, 1 διδακτική ώρα

Οι ομάδες παρουσίασαν σε περιορισμένο χρόνο τις εργασίες τους, ώστε να είναι επαρκής μία διδακτική ώρα. Μετά το τέλος της παρουσίασης κάθε ομάδας, δινόταν ο χρόνος στα μέλη της να προχωρήσουν στην αυτοκριτική για τα αποτελέσματα της εργασίας τους, αλλά και για τον τρόπο που δούλεψε η κάθε ομάδα. Κατόπιν, οι μαθητές των άλλων ομάδων έκαναν τις παρατηρήσεις τους, ενώ ο διδάσκων στο τέλος διατύπωνε τη γνώμη του για όλα τα παραπάνω.

Οι περισσότερες παρατηρήσεις των μαθητών αφορούσαν ορθογραφικά λάθη που είτε δεν πρόλαβαν να τα διορθώσουν είτε τους διέφυγαν. Θεώρησαν τις ερωτήσεις αρκετά εύκολες και κοντά στις δυνατότητές τους. Επίσης, έγινε και μια μικρή συζήτηση για τον τρόπο που πρέπει να εργάζεται μια ομάδα, ώστε να συνεισφέρουν σ' αυτήν όλα τα μέλη της.

Γ΄ Φάση

Συγκέντρωση υλικού – Ιστορική αφήγηση - Εργαστήριο πληροφορικής, 2 διδακτικές ώρες.

Οι μαθητές ασχολήθηκαν με το [Β΄ Φύλλο Εργασίας](#), το οποίο, επίσης, ήταν κοινό για όλες τις ομάδες. Στόχος των ομάδων ήταν να συντάξουν ένα κεφάλαιο με θέμα «Μέγας Αλέξανδρος και Βουκεφάλας» σε μια ιστορική αφήγηση για τη ζωή του Μ. Αλεξάνδρου. Στη διάθεσή τους είχαν όλο το υλικό που χρειαζόνταν (πηγές, εικονογράφηση και χάρτες). Είχαν, ακόμη, τη δυνατότητα να κάνουν οποιαδήποτε αναζήτηση στο διαδίκτυο επιθυμούσαν, αρκεί να κατονόμαζαν την πηγή τους και να την προσέγγιζαν με κριτικό πνεύμα.

Μία μέρα πριν την καθορισμένη που θα δούλευαν οι μαθητές στο εργαστήριο πληροφορικής, δόθηκε σε αυτούς το Φύλλο Εργασίας σε έντυπη μορφή, ώστε να το μελετήσουν και να προετοιμαστούν, εάν υπήρχε διάθεση. Προτιμήθηκε αυτός ο τρόπος, διότι δεν υπήρχε η δυνατότητα να δουλέψουν οι μαθητές σε συνεχόμενο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

δίωρο την επόμενη μέρα στο εργαστήριο. Επιπρόσθετα, η μία από τις δύο ώρες που θα αφιεωνόταν στο σενάριο ήταν η τελευταία (7^η) και αρκετά μικρή, ενώ αναμενόταν να παρουσιαστούν δυσκολίες στους μαθητές.

Πράγματι, αρκετοί μαθητές προετοιμάστηκαν κι έτσι δεν παρουσιάστηκε κανένα πρόβλημα την ώρα διεξαγωγής του σεναρίου. Η ιστορική αφήγηση των περισσότερων ομάδων περιλάμβανε το δάμασμα του Βουκεφάλα από τον Αλέξανδρο, την προέλευση της ονομασίας του Βουκεφάλα, την ίδρυση πόλης προς τη μνήμη του αλόγου και το περιστατικό με τους Ουξίους, που αναφέρεται στο σχολικό βιβλίο. Δεν υπήρχε χρόνος για περαιτέρω αναζήτηση στο διαδίκτυο. Σε γενικές γραμμές τα αποτελέσματα των περισσότερων ομάδων ήταν αρκετά ικανοποιητικά.

Οι ομάδες δημοσίευσαν τις απαντήσεις τους ως σχόλιο στο ιστολόγιο, χρησιμοποιώντας πρώτα [λογισμικό ελεύθερης ανάρτησης](#) και στη συνέχεια μεταφέροντας τον Ενιαίο Εντοπιστή Πόρων (URL) της εργασίας τους στο ιστολόγιο.

Δ' Φάση

Παρουσίαση εργασιών -Σχολική αίθουσα, 1 διδακτική ώρα.

Οι μαθητές παρουσίασαν τις εργασίες τους. Κάθε ομάδα είχε συγκεκριμένο χρόνο για την παρουσίαση, ώστε στο τέλος να υπάρχει χρόνος για αξιολόγηση όλου του σεναρίου. Οι ομάδες αυτοαξιολόγησαν τις εργασίες τους και αξιολόγησαν τις εργασίες των άλλων ομάδων. Οι παρατηρήσεις τους αφορούσαν κυρίως τον χρόνο που είχαν στη διάθεσή τους. Αφού διορθώθηκαν κάποια λάθη, δόθηκε το παρακάτω ερωτηματολόγιο στους μαθητές:

Αξιολόγηση σεναρίου

Γράψτε τις απόψεις σας ελεύθερα και ανώνυμα. Με τις απαντήσεις σας θα βοηθήσετε τον εκπαιδευτικό να οργανώσει καλύτερα τις δραστηριότητες την επόμενη φορά.

1. Τι σας άρεσε και τι όχι από την όλη δραστηριότητα;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Τι σας έχει μείνει από όλη αυτή τη δραστηριότητα για τον Αλέξανδρο και τον Βουκεφάλα;
3. Ποιες προτάσεις έχετε να κάνετε στον διδάσκοντα ώστε την επόμενη φορά να έχουμε ακόμη πιο θετικά αποτελέσματα;

Από τις απαντήσεις των μαθητών επιβεβαιώθηκε η θετική τους διάθεση για συνεργασία και ομαδική δραστηριότητα στον χώρο των υπολογιστών. Τόνισαν ιδιαίτερα το γεγονός ότι είχαν τη δυνατότητα να συνεργαστούν στο εργαστήριο των υπολογιστών, κάτι που τους έφερε πιο κοντά. Επίσης, επισήμαναν ότι τους άρεσε πολύ όλη αυτή η διαφορετική οργάνωση του μαθήματος σε σχέση με το μάθημα μέσα στη σχολική τάξη.

Οι παρατηρήσεις τους σχετίζονταν με το γεγονός ότι θα ήθελαν πιο πολύ χρόνο, ιδιαίτερα στο 2^ο Φύλλο Εργασίας, ενώ υπήρχαν αντικρουόμενες απόψεις σχετικά με το αν είναι προτιμότερο να χωρίζονται σε ομάδες μόνοι τους ή από τον εκπαιδευτικό.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ανάγνωση του κειμένου: Γεγονότα και ερμηνεία

ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΑΣ ΣΕ ΕΝΑ ΕΠΙΓΡΑΦΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΤΟ ΑΝΕΒΑΣΕΤΕ ΣΤΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΑΣ.

- Στην [Ενότητα 11](#) του εγχειριδίου σας περιλαμβάνεται ένα κεφάλαιο από την ιστορική αφήγηση του Αρριανού, με θέμα τον δεσμό του Αλεξάνδρου με το άλογό του. Προσπαθήστε να συγκεντρώσετε όσα περισσότερα στοιχεία γίνεται, **απαντώντας στις ακόλουθες ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου.**

Σημ. Μπορείτε στις απαντήσεις σας να χρησιμοποιήσετε αυτούσιες φράσεις του κειμένου, εφόσον αντιστοιχούν με ακρίβεια στην ερώτηση.

A. Σε ποια σημεία ο Μ. Αλέξανδρος έχτισε τις δύο πόλεις που αναφέρονται στο κείμενό μας;	
B. Ποια ονόματα έδωσε στις δύο πόλεις;	
Γ. Γιατί την πρώτη πόλη την ονόμασε Νίκαια;	
Δ. Γιατί έδωσε στη δεύτερη πόλη το όνομα «Βουκεφάλα»;	
E. Ποια ήταν η αιτία του θανάτου του Βουκεφάλα;	
Z. Ποια χαρακτηριστικά αποδίδει στον Βουκεφάλα ο Αρριανός στην περιγραφή του;	
H. Ποια είναι η πρώτη ερμηνεία για την προέλευση του ονόματος του Βουκεφάλα;	
Θ. Ποια είναι η δεύτερη ερμηνεία για την	

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

προέλευση του ονόματος του Βουκεφάλα;	
Ι. Τι συνέβη στον Βουκεφάλα στην χώρα των Ουξίων;	
Κ. Τι έκανε ο Μ. Αλέξανδρος για να ξαναβρεί τον Βουκεφάλα;	

- Μετά την πρώτη ανάγνωση του κειμένου, μπορείτε τώρα να διακρίνετε τα κεντρικά θέματα του κειμένου. **Σε ποιες ενότητες μπορείτε να χωρίσετε το κείμενο με βάση τα κεντρικά θέματα; Να δώσετε έναν κατάλληλο τίτλο σε κάθε ενότητα.**

Σημ. Για να διακρίνετε τα κεντρικά θέματα του κειμένου, θα ήταν χρήσιμο να εντοπίσετε τα βασικά υποκείμενα, τα γεγονότα που τους αφορούν (ενέργειες - καταστάσεις).

Υποκείμενο	Ενότητα	Τίτλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Μια άλλη εκδοχή για την ονομασία και τον θάνατο του Βουκεφάλα παραδίδει ο συγγραφέας Στράβων (στο έργο του [«Γεωγραφικά» 15.1.29](#)). Βλέπε παρακάτω το αρχαίο κείμενο και τη νεοελληνική μετάφρασή του.

Ποιες διαφορές εντοπίζετε σε σχέση με τις ερμηνείες του Αρριανού;

ερμηνεία συγγραφέα	Αρριανός	Στράβων
Α. ονομασία Βουκεφάλα		
Β. θάνατος Βουκεφάλα		

- **4. Ποιες πληροφορίες για τη σχέση του Αλεξάνδρου με το άλογό του μπορείτε να αντλήσετε από τη βιογραφία του Αλεξάνδρου από τον Πλούταρχο ([«Αλέξανδρος» 6.1-8](#)); Βλ. το αρχαίο κείμενο και τη νεοελληνική μετάφρασή του:**

Β΄ ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συγκέντρωση υλικού – Ιστορική αφήγηση

Αποστολή σας είναι, αφού μελετήσετε όλο το υλικό που χρειάζεστε (πηγές, εικονογράφηση και χάρτες), να **συντάξετε ένα κεφάλαιο με θέμα «Μέγας Αλέξανδρος και Βουκεφάλας» σε μια ιστορική αφήγηση για τη ζωή του Μ. Αλεξάνδρου.**

Θα ήταν χρήσιμο να πάρετε υπόψη σας τις ακόλουθες επισημάνσεις:

(α) Με τη βοήθεια των χρονολογίων και των χαρτών να εντάξετε τα γεγονότα στον χώρο και τον χρόνο.

(β) Να ξεχωρίσετε τα βασικά κεφάλαια της αφήγησής σας.

(γ) Να αξιοποιήσετε τις πηγές σας (κείμενα και εικόνες), ώστε να διακρίνετε τα γεγονότα από τις ερμηνείες τους και να τεκμηριώσετε πληρέστερα την αφήγησή σας.

Για το έργο σας μπορείτε να βοηθηθείτε από τα παρακάτω:

Α. Πηγές για την ονομασία, τον θάνατο του Βουκεφάλα και τη σχέση του Αλεξάνδρου με το άλογό του:

1. [Αλέξανδρος και Βουκεφάλας](#)
2. [Αλέξανδρος ο Μέγας](#)
3. [Βουκεφάλας](#)

Β. Εικονογραφικό υλικό για τον Μ. Αλέξανδρο και τον Βουκεφάλα:

1. [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Αρχαία Ελληνική, «Προτάσεις για τη διδασκαλία της αρχαιοελληνικής γλώσσας και γραμματείας»](#)
2. [Wikimedia Commons, "Alexander the Great"](#).
3. [Wikimedia Commons, "Bukephalos"](#)
4. [Google Εικόνες](#).

Γ. Χάρτες σχετικά με την εκστρατεία του Αλεξάνδρου:

1. [Wikimedia Commons, "Maps of Alexander the Great's wars"](#)
2. [Χάρτες](#).

Εννοείται ότι μπορείτε να κάνετε οποιαδήποτε αναζήτηση στο διαδίκτυο επιθυμείτε, αρκεί να κατονομάσετε την πηγή σας και να την προσεγγίσετε με κριτικό πνεύμα.

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Σύμφωνα με τη συντάκτρια, το σενάριο θα μπορούσε να επεκταθεί (με την προσθήκη του αναγκαίου χρόνου), ώστε να προσφέρει πλουσιότερα ερεθίσματα στους μαθητές για κριτική προσέγγιση της ιστορίας. Προς την κατεύθυνση αυτήν, θα μπορούσε να ζητηθεί από τους μαθητές να συγκρίνουν διαφορετικές αφηγήσεις για τη ζωή του Μ. Αλεξάνδρου: του Αρριανού, του Πλουτάρχου, του Στράβωνα και του Διόδωρου Σικελιώτη, με στόχο να διακρίνουν ιστορικά και μυθοπλαστικά στοιχεία. Η σύγκριση θα μπορούσε να διευρυνθεί, για να συμπεριλάβει αποσπάσματα από τη *Φυλλάδα του Μεγαλέξανδρου*, το ιστορικό μυθιστόρημα *Μέγας Αλέξανδρος* του Ν. Καζαντζάκη, το κωμικογράφημα [«Μέγας Αλέξανδρος»](#) (από τη σειρά Κλασικά εικονογραφημένα), ταινίες κινούμενων σχεδίων (βλ. λ.χ. την ταινία “Alexander the Great”, 2006, στα αγγλικά με ελληνικούς υπότιτλους. Σκηνοθεσία, Daehong Kim. Σενάριο Luciano Scaffa, Johnny Hartmann) καθώς και άλλες ταινίες (βλ. λ.χ.) [“Alexander The Great”](#), 1956) ή ντοκιμαντέρ (βλ. λ.χ. [«Αλέξανδρος ο Μέγας. 1ο Μέρος»](#), [«Αλέξανδρος ο Μέγας. 2ο Μέρος»](#), [«Αλέξανδρος ο Μέγας. 3ο Μέρος»](#), Εκπαιδευτική Τηλεόραση).

Με βάση αυτό το υλικό οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν σχετικά με την πρόσληψη των αρχαίων διηγήσεων σε νεότερες εποχές, να αντιληφθούν τη μυθοπλαστική διάσταση των ιστοριών για σημαντικές ιστορικές μορφές καθώς και να κατανοήσουν πώς διαφοροποιείται η εξιστόρηση ενός θέματος σε διαφορετικά είδη λόγου και σε διαφορετικούς πολιτισμούς.

Καμία από τις παραπάνω εκδοχές δε χρησιμοποιήθηκε κατά τη συγκεκριμένη εφαρμογή του σεναρίου.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το συγκεκριμένο σενάριο υλοποιήθηκε αρκετά εύκολα. Βέβαια, η κατεύθυνση που προτιμήθηκε να δοθεί από τον εφαρμοστή αυτού του σεναρίου ήταν η ερμηνευτική προσέγγιση του κειμένου και η καταγραφή ιστορικής αφήγησης. Περιορίστηκε αρκετά το κριτικό στοιχείο, όπως πρότεινε η συντάκτρια του σεναρίου, καθώς οι συγκεκριμένοι μαθητές που ασχολήθηκαν με το σενάριο δεν είχαν την αναγκαία εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες. Προκειμένου να χαρούν την ομαδοσυνεργατική

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

διαδικασία και να αποκτήσουν θετική στάση αναφορικά με την εργασία στο εργαστήριο των υπολογιστών, προτιμήθηκε να περιοριστεί η κριτική προσέγγιση σε ορισμένα μόνο αποσπάσματα άλλων συγγραφέων σχετικά με το θέμα του Βουκεφάλα.

Πράγματι, τα παραπάνω φάνηκαν στη δουλειά των μαθητών αλλά και στη διάθεσή τους, καθώς σε γενικές γραμμές υποδέχτηκαν με ενθουσιασμό τον τρόπο αυτό εργασίας, κάτι που αποτυπώθηκε τόσο στην αξιολόγηση του σεναρίου όσο και στη συζήτηση που ακολούθησε. Κατά τη γνώμη του γράφοντος, το συγκεκριμένο σενάριο, έτσι όπως εφαρμόστηκε, αποτελεί μια καλή ευκαιρία για τους μαθητές να διαμορφώσουν θετική στάση για την εργασία με τις νέες τεχνολογίες, εφόσον δεν έχουν ανάλογες εμπειρίες.

Εάν έπρεπε σημειωθεί κάποια παρατήρηση για το συγκεκριμένο σενάριο, θα ήταν η πρόταση να υπάρχουν Φύλλα Εργασίας με διαφορετικό θέμα, ώστε να μην εργάζονται όλες οι ομάδες με το ίδιο Φύλλο. Αυτό θα έδινε τη δυνατότητα να προσεγγίσουν οι μαθητές το υπό εξέταση αντικείμενο από περισσότερες οπτικές γωνίες και έτσι να το μελετήσουν καλύτερα. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν οι μαθητές να επιτύχουν τη σύνθεση των γνώσεών τους τόσο με τη μεταφορά της γνώσης στις διαφορετικές κάθε φορά ομάδες τους όσο και με την παρουσίαση των εργασιών τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ